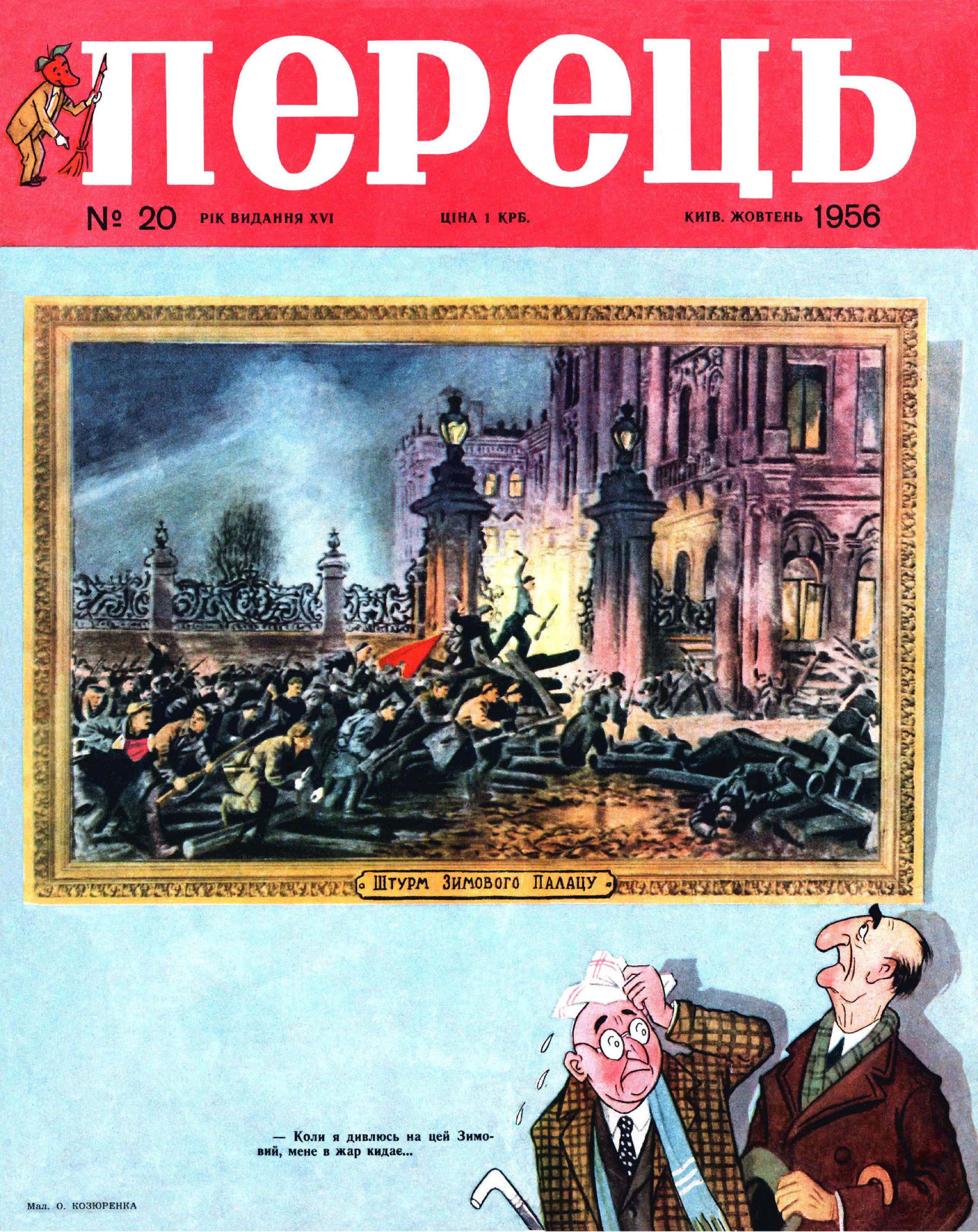
Перець
№ 20 РІК ВИДАННЯ XVI ЦІНА 1 КРБ. КИЇВ. ЖОВТЕНЬ 1956
Штурм Зимового Палацу
— Коли я дивлюсь на цей Зимовий, мене в жар кидає...
Мал. О. КОЗЮРЕНКА

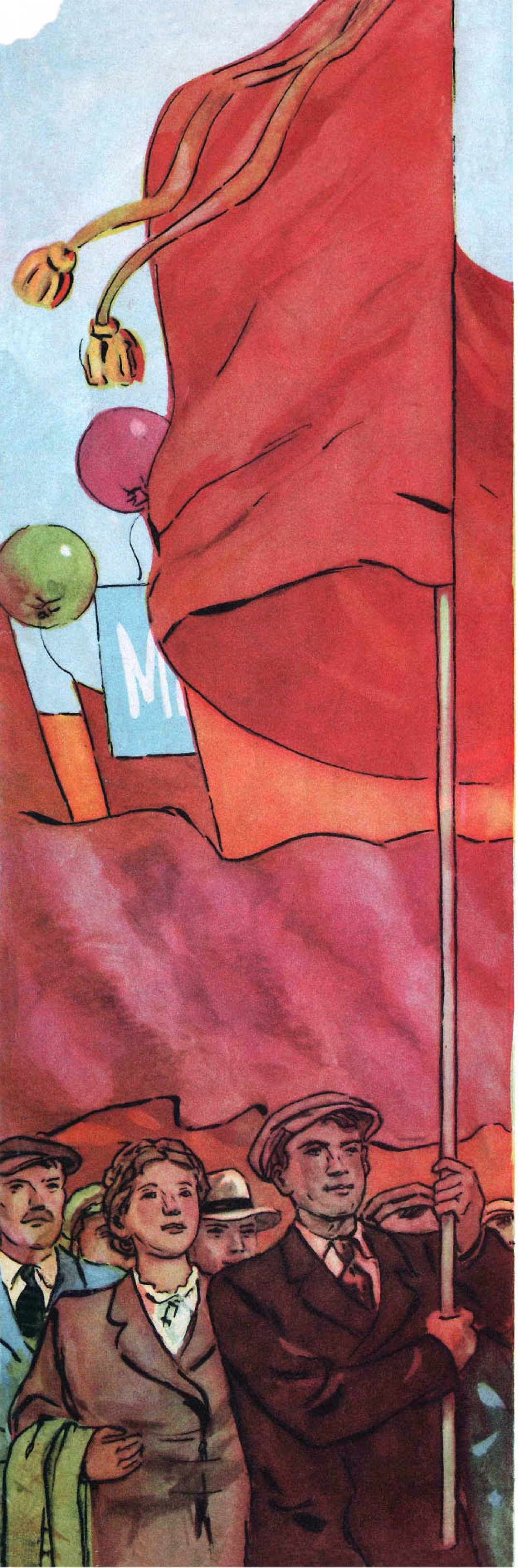

Дмитро БІЛОУС

ПРАВДА ВІЗ НЕ ПОТРЕБУЄ

У Радянської країни,
У великої сім'ї,
Нині свято — іменини,
День народження її.

Від сімнадцятого року
Небагато літ пройшло,
Славних літ, і вже нівроку
На весь світ дитя зросло.

Скільки ж круків налітало,
Щоб в колисці задушить
(Та й тепер їх ще немало!),
Але Жовтню вічно жить!

Ходить Жовтень рідним краєм,
Ходить містом і селом.
Ми радієм і гукаєм:
— Слава Жовтневі! Чолом!

І святкують люди мирні
Жовтень наш за рубежем,
Чесні люди, друзі вірні, —
Їх все більше з кожним днем.

Ходить Жовтень по планеті,
І на весь широкий світ
Лине в мирній естафеті:
— Слава Жовтневі! Привіт!

Де ж пророки ті огидні,
Що кричали без пуття,
Що не більше як за три дні
Мусить згинути дитя!

Де ті браві генерали,
Ті попихачі панів,
Що бундючно наступали,
А тікали без штанів!

Де ж і ті, що їхні осі,
Порозтрощувані впрах,
Ще валяються і досі
У Європі по ровах!..

Наші ж друзі щиро діють.
І куди не завітай —
З наших успіхів радіють
Славний велетень Китай,

Демократії Народні,
Що розквітли у труді,
Що в майбутнє йдуть сьогодні,
Непохитні і тверді.

І до нас хороші люди
Приїжджають звідусіль:
З волі доброї прибуде —
Є для нього хліб і сіль.

Ми ворота відчиняєм —
Знай усяк заздалегідь:
Їдь, знайомся з нашим краєм,
Любим гостем будеш,— їдь.

Є й такі — немовби з миром
Приїжджає — гість як гість.
І таким стає він щирим,
З нами п'є і з нами їсть.

Скрізь його за руку водять,
Наші змірює діла.
Ні на мить із уст не сходить
Ні усмішка, ні хвала.

Був у нас на Україні,
Був у Латвії, в Литві;
Бачив землі він цілинні,
Був на Виставці в Москві.

Обдивився новобудови,
І заводи, і поля,
І канали,— все чудово.
А поїхав звідціля...

А поїхав — у газеті
Появилася стаття,
Що аж жовч із неї ллється
Крізь гарчання і виття:

«Бачить Виставку прийшлося —
Та нічого там нема:
Там буряк, гарбуз, колосся —
Бутафорія сама.

Бачив,— пише,— ще дві зали —
Кілька там корів ревло.
Комуністи показали
Їх крізь збільшувальне скло»...

Верне всяку ахінею,
Аж шипить чорнильний гад...
Але пройдеш світ брехнею,
Та не вернешся назад!

Що ж, казися, пане, всує,
Капіталу підлий раб:
Правда віз не потребує —
Знати всім уже пора б...

Мав колонізатор змогу
На людей пускать батіг.
Та колонії у нього
Вислизають із-під ніг.

Захиталось, розкололось —
Ще б тримавсь, та чорта з два:
Заявив Єгипет вголос
На канал свої права.

У магната збитки, втрати —
Чуха там, де й не свербить.
Та не може він за грати
Світлу правду посадить.

Ні компартій заборона,
Ні репресії людей,
Ні шпигунська охорона
Не затримають ідей.

Всі святкують люди мирні
Жовтень наш за рубежем,
Чесні люди, друзі вірні,—
Їх все більше з кожним днем.

Ходить Жовтень рідним краєм,
Ходить містом і селом.
Ми радієм і гукаєм:
— Слава Жовтневі! Чолом!..

Остап ВИШНЯ

З неопублікованих творів.

Невдалий початок

В Лондоні, а може не в самому Лондоні, а біля Лондона, на фешенебельній псюрні, на тому самому собачникові, де живуть, виховуються й тренуються бігові собаки, трапилася надзвичайна подія, що переколошкала все собаче населення, збила з пантелику тренерів, ветеринарів і псарів, а найпрудкіший пес, знаменитий рекордсмен й улюбленець публіки, густопсовий Бровковус-Сіркомен сам собі хвоста відкусив, вийшов назавжди з ладу і пішов на спокій, виключно як плідник, бо без хвоста не може вже бігти біговою доріжкою: все намагається через тин стрибнути, і в кущі...

А що таке на тій псюрні трапилося?

Прибув на псюрню новий голова комітету в справах контролю за ставками на собачих бігах, генерал Демпсі, бо, як повідомляють англійські газети, головнокомандуючий англійськими збройними силами на Середньому Сході генерал Майлс Демпсі пішов у відставку, за своєю особистою просьбою, і став головою комітету в справах контролю за ставками на собачих перегонах.

Прибув, значить, генерал Демпсі на псюрню.

Зустрів його ввесь персонал на чолі з завідувателем.

Генерал похмарнів:

— Чому тільки командування, — питає сердито, — а не ввесь склад частини? У вас корпус?! Дивізія?! Чому не вишикували? Поротно?

— У нас, ваша екселенція, не поротно, а побудочно..

— Танкова частина?

— Ні, ваша екселенція, у нас вони на цепках!

— Тягачі?

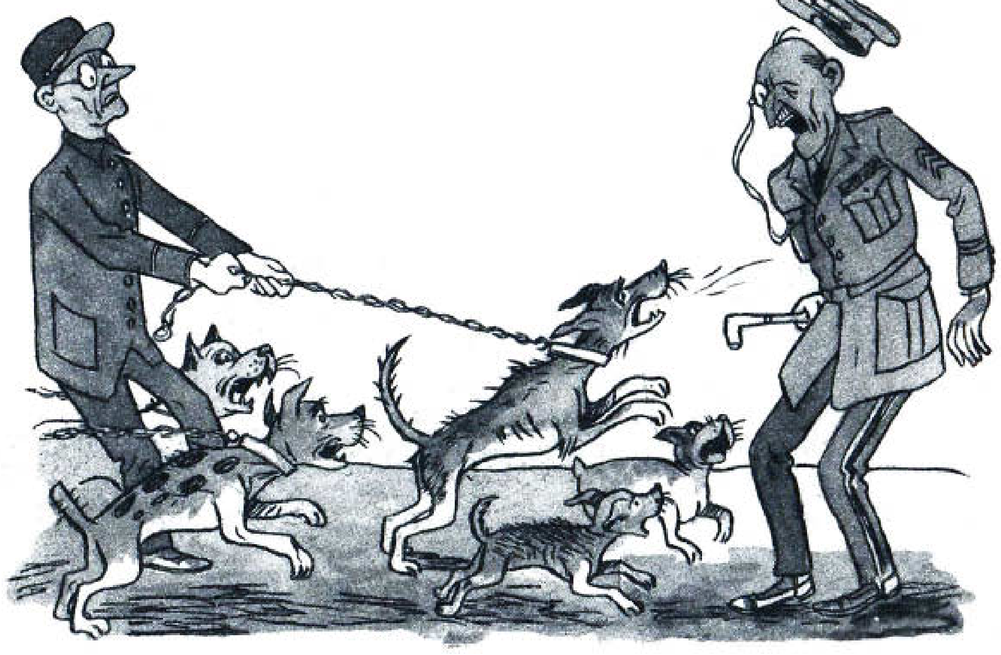

— Ні, ваша екселенція, не тягачі, а гавкачі!

— Вишикувати! — скрикнув генерал.

Персонал кинувся до будок, до денників і почав виводити на цепках своїх вихованців: густопсових і рідкопсових, рябих і чорних, білих і рудих.

Зчинився страшенний лемент непризвичаєних до генеральських парадів бігових псів: вони вили, гавкали, скавучали.

Рекордсмен Бровковус-Сіркомен кинувся люто на генерала, але тренер шарпонув його за ланцюг, рекордсмен упав навзнак і спересердя одкусив собі хвоста.

Генерал скомандував:

— Стрррунко!

Але де там і куди там «струнко»?!

Знялося таке виття, зчинився такий галас, таке гавкотіння, що генерал затулив уха, вскочив у машину і до шофера:

— Додому! Швидше!

Генерал їхав додому похмурий, лютий і думав:

— Що за знак?! Я ж був головнокомандуючим збройними силами на Середньому Сході! Однаковісінько ж поводився з людьми, як і з оцими псами, а результати зовсім не 'днакові. В чім річ?

Додумався генерал про причину невдачі першого дня його нової генеральської кар'єри, сидячи вже в себе в кабінеті:

— Стріляти не можна! Собак стріляти не можна,— вони ж хазяйські! А на Середньому Сході... Ех! — зітхнув генерал...

14.X. 47.

Мал. В. ГЛИВЕНКА.

Окозамилювач Надувайло зібрався на демонстрацію.

. . . . . .

Мал. Тян Фана («Женьміньжібао» — Пекін).

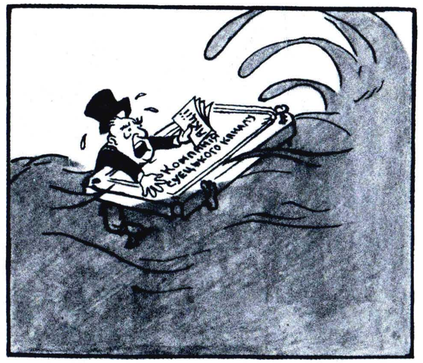

У ВИРІ ЧАСУ.

МІРОШНИКИ

Про ставки та греблі багато хороших пісень складено. Згадаймо: «Ой, гиля, гиля, гусоньки, на став...» (про розведення водоплавної птиці) або «Шумлять верби в кінці греблі...» (про зелені насадження). Навіть старий дідуган улещував молоденьку тим, що обіцяв їй купити і ставок і млинок...

А що можна заспівати ось про такі явища?

У райцентрі Дунаївці, Хмельницької області, був хороший ставок і млинок. А тепер — ні ставка, ні млинка. Правда, млинок ще стоїть, але в ньому мірошникують горобці.

Два роки тому греблю розірвало, а загатити її керівники району ніяк не подужають.

— Це вам не каховська гребля,— кажуть вони,— а дунаєвецька!

Якби ж то тільки в Дунаївцях така картина, а то ж у всьому районі. Там ставок будувати почали, та не закінчили, там його чистити треба, а там гребля розмита. Таких суховодних водоймищ до двадцяти в районі налічується. Дійде до того, що учнів будуть далеко-далеко возити, щоб показати їм, що таке ставок, що таке гребля і як її будувати та зберігати треба.

У тій же Хмельницькій області колгоспники села Соснівки вирішили збудувати ставок і розвести гусей та качок. Уклали договір з Білогірською МТС. Взяла МТС гроші, насипала половину греблі та й зупинилася. Ну, а вода весною не зупиняється, коли її не спиниш: вона знесла те, що збудували.

Вдруге уклав колгосп з МТС договір і гроші доплатив. А МТС знову роботу почала й не закінчила. Вода весною своє діло зробила.

І цього року МТС будівництво греблі до діла не довела. Видно, жде весняної води.

Хоч ставка у Соснівці ще нема, а 20 тисяч карбованців колгоспних грошей уже пішло за водою.

Довго шуміли верби в кінці греблі у селі Михайлівці, Гайсинського району, Вінницької області. Але ж греблю не ремонтували, вода її розірвала і втекла. Після того й дерева тільки зашуміли — вирубали їх. Навіть каміння, яким гребля вимощена була, на купи поскидали.

Пишалася колись Михайлівка своєю красою — ставком, обсадженим деревами. Чим же тепер їй пишатися?

Не інакше, як керівниками села, які ту красу сплюндрували.

У селі Високопілля, Коломацького району, Харківської області, був ставок площею 10 гектарів. Риби там було, риби! Щороку колгосп 50 тисяч карбованців за неї виторговував.

Та знову ж та сама біда: греблі не ремонтували, і вода пішла шукати кращих господарів. Голова колгоспу т. Новоселов не розгубився — він наказав цієї весни ставище скультивувати і засіяти суданкою.

Так і зробили. Хороші виросли... суданські коропи. Ви-со-кі! Невідомо лише, на якій олії їх смажити.

Про подібні факти можна писати та й писати, бо їх дуже багато. Тільки пісні про господарів, які до цього доводять, не напишеш, бо буде вона сумна. Та й непотрібна пісня: про таких горопах колись Л. Глібов байку написав. Пам'ятаєте?

Курей тим часом із десяток
Прийшло напитися води.
Уздрів Мірошник цих паньматок.
«Бач, капосні! — кричить,— куди...
У мене й так води немає,
Ще й ви сюди?!»
І зо зла палицю хапає...
Шпурнув — та й всіх курей побив.
. . . . . .
Ні з чим зостався мій Хома:
Води нема й курей чортма.

Не перевелися, на жаль, подібні мірошники і в наші дні.

Л. ГРОХА.

Мал. Лі Чун Джу («Нодон Сінмун» — Пхеньян).

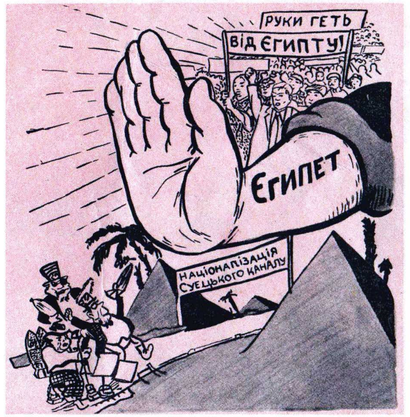

ЗАКОННЕ ПРАВО.

КОНТРА ІЗБАНДОЮ

...Нарешті!

Нарешті, вчорашній пихатий пан простягнув вчорашньому своєму упослідженому, хоч і слухняному, лакеєві руку. І не якихось там один чи два пальці, ні... Всю п'ятірню!

Подумати тільки, яка честь!..

Ще за кілька днів до Жовтневого повстання Тимчасовий уряд дивився на Центральну раду тільки як на анархістське кубло сепаратистів-мазепинців. На уклінне прохання ради взяти під свою зверхність румунський та південний фронти відповів загрозою попереарештовувати увесь «генеральний секретаріат» з Винниченком та Петлюрою разом... Ще вчора Керенський обзивав Петлюру майже в очі «тупим хохлом, кретином і впертим віслюком». Ще вчора бундючні царські генерали із Ставки на згадку про нього запитували з гидливою міною:

— Петлюра? Яка така петлюра?.. Ах, це отой опереткoвий замгусар з асенізаційного обозу?..

І от... Не встигли ще відлунати громи «Аврори», як Ставка і сам главковерх російської контрреволюції Духонін «з радістю вітає» Центральну раду, як «саме з порядку та державного будівництва в розбурханому морі більшовицької анархії». Більш того, Духонін, та й уся Ставка, вітає вчорашнього віслюка та кретина, як «українського главковерха». Затяті монархісти та шовіністи в генеральських мундирах тепер «з охотою і радістю» йдуть на «українізацію» південних фронтів під зверхністю Петлюри і з вдячністю приймають лагідне запрошення ради перебратися з Могилева до Києва...

Рада аж мліла від радощів та пихи! Подумати тільки! Нарешті!.. Пан вітає! Пан просить захисту і порятунку!..

І лакей повів себе по-лакейському. Він пустив сльозу і, забувши всі образи, широко розкрив обійми...

Правда, сам Духонін, відправлений до праотців революційними солдатами, люб'язністю ради скористатися не встиг. Але багатьом і багатьом все ж пощастило. Рятуючись від залізної революційної мітли російського пролетаріату, до Києва, як на прощу, ринулася вся уціліла російська контрреволюційна гидь: корнілови, щербатови, терещенки, шульгіни, верховські і лизогуби. Всі «справжні люди», «державні діячі», справжнісінькі царські генерали, дійсні й таємні радники, графи і навіть князі. І всі вони вітали, дякували і пропонували свої послуги.

А слідом за ними з розгромленої Ставки, з Бихова, Могильова та інших міст поперла, як на зламану голову, наполохана розмахом російської революції антантівська «європа». Перепуджені, небриті, заляпані грязюкою аташе у військових мундирах, прибувши до Києва, одразу перетворювалися на послів, комісарів, представників та консулів Англії, Франції, Румунії, Італії, Японії, Сербії... Вони теж вітали, визнавали, обіцяли допомогу в боротьбі з революцією і, головне, благали, просили, наказували будь-що триматися. Триматися хоч до весни, поки вони самі очухаються і самі візьмуть в руки оборону своїх концесій та капіталовкладень на Україні!...

І голови радівських заправил солодко-солодко запаморочили.

Центральна рада, зрештою, «грюкнувши з ганівниця та брязкнувши шаблями», оголосила цілком самостійну і зовсім ні від кого (крім своєї, російської та антантівської буржуазії) незалежну Українську «народну» республіку...

І дзвонили усі дзвони в Софіївському, Михайлівському, Володимирському. Ревли на всі горлянки митрополичі та архієрейські хори «многая лета!» На Софіївській площі миропомазані олією дячки з непокритими головами і в новеньких підрясниках читали радівський третій універсал. Пройшла, сяючи золотом риз і хоругов, вздовж вишикуваних лав «січовиків» процесія духовенства, освячуючи і благословляючи. А потім ще бритоголовий піїта з сплющеним червоним обличчям у бекеші з смушевим коміром читав вірші. Читав неголосно, заїкаючись. Навіть Матвій Лизоп'ят, стоячи правофланговим у командантській сотні, нічого не почув, хоч як не витягував шиї. І, не витримавши, мусив-таки штовхнути сусіда, ще вищого за себе носатого ройового:

— Про що він там? Може, що про землю по універсалу роз'яснює?

(Матвій Парфентійович, треба сказати, був трохи занепокоєний тим, щоб рада своїм універсалом та не обкарнала хоч трохи його трьохсот десятин).

Ройовий незадоволено відмахнувся:

— Та де там! Сплочатку щось таке: відродження — зародження, синє небо — жовте поле, а потім зовсім уже якісь дзеньки-бреньки, витребеньки. Біс його розбере...

Лизоп'ят ще трохи прислухався, а потім махнув рукою:

— П'яне стерво, як квач!..

Помітив те, певне, й Петлюра, який горбився на коні попереду. Він махнув шаблюкою. «Січовики» загукали «слава!» Піїта гикнув, здивовано озирнувся і втер полою бекеші п'яну сльозу...

Ще тричі вдарили з «ганівниць» зразка 1891-го, а потім вже загуркотіли бубни й тулумбаси. Вітнули на вітрі довгі шлики і почався парад...

Парадував Петлюра з «січовиками» отак до самого вечора. А пан комендант Києва полковник Ковенко мав собі з того клопіт. Бо забрав собі сп'яніли від радощів Петлюра на парад усі найнадійніші курені, залишивши комендантові тільки караули та сотню з варти. І комендант Ковенко за цілий день не те що оком не стикнув, а й чарки горілки не випив. Бо вони площа гриміла дзвонами й тулумбасами — мовчав навколо, загрозливо мовчав страшний ковенкам пролетарський Київ. Не визнавали петлюрівського «свята відродження» ні на Печерську, ні на Шулявці, ні на Подолі. Не прийняв Київ «жовто-блакитної республіки». І десь там за кам'яними, неприступними мурами арсенальськими працював десятки разів «розпущений і заборонений», та все ж недосяжний, страшний своєю силою і своїм впливом у солдатських і робітничих масах Військово-революційний комітет...

...А в селі Івашках, зовсім недалеко від Києва, селяни, вже вдруге цього року, але тепер уже грунтовно, саме закінчували «взувати свого пана в постоли».

Перед тим за кілька днів поділили поміж себе засіяний озимий лан. Пан злякався і втік до Києва. А селяни, під проводом безногого солдата Зеленчука, взялися до розподілу худоби й реманенту. Ділили все спокійно, без галасу. Ділили на підставі привезеного і прочитаного Зеленчуком Ленінського декрету про землю. Увечері, коли закінчився парад на Софіївській площі, усе закінчилося і в Івашках. Зеленчук оглянув спорожнілі панські покої, поступав милицею о підлогу і наказав двом солдатам залишитися на ніч повартувати.

— Путяща з цього діла школа незабаром буде для наших дітей. То щоб хтось чого не накоїв...

А наступного дня (випала саме неділя) в церкві після вранішньої відправи отець Леонтій читав з амвона третій радівський універсал і до нього пояснювальну записку. В універсалі ради говорилося, що землі, фабрики і заводи мусять належати трудящим. А в пояснювальній записці було вже щось інше. Там багато тлумачилося про те, що по всій «бувшій Російській Імперії поширюється безвладдя, анархія і розруха. І тільки одна, мовляв, Центральна рада, взявши владу у свої руки на Україні, оберігає «революційний лад і здобутки революції». Разом з тим рада доводить до відома трудящих, що питання націоналізації землі, фабрик та заводів, висловлені в універсалі, то тільки погляд на це питання самої ради. Рада не може, бачите, сама порушувати «революційні законність» і вирішувати питання про особисту власність. Отож рада просить населення не чинити анархії і терпляче чекати відкриття українських установчих зборів, які й вирішать всі ці питання...

— Як раз смішне, — неголосно підбив підсумки попового читання дідок у солом'яних личаках.

Отець Леонтій пропустив те повз вуха і розпочав казання на тему: «не побажай добра ближнього свого», прозоро натякаючи на те, що треба схаменутися і повернути поміщикові все відібране у нього...

Внаслідок того всього івашківці, не вдаючись до тонкощів читаного, твердо зрозуміли лише одне: землі їм отак з доброго дива, добровільно ніхто не віддасть. Правда, бунту в церкві не чинили і розійшлися тихо. І в тому отець Леонтій вбачив навіть певні ознаки покори та каяття і почав уже плекати якісь надії.

Однак надії його не справдились. Минуло кілька днів, а в селі по-старому господарював ревком на чолі з Зеленчуком. І жодна людина не повертала на панське подвір'я жодної трісочки...

І так тягнулося аж до того часу, поки на Івашки не налетів сам повітовий земельний комісар Нетудихата. Син хутірського куркуля з-під Ніжина, за освітою адвокат, член партії українських есерів, Нетудихата був повітовим комісаром Тимчасового уряду та так і залишився в тій якості і при Центральній раді. Приїхав він у фаетоні, запряженому парою баских жеребців. За фаетоном гарцювала на конях чота «міліціонерів», сформованих знову ж ще при Керенському, а тепер прикритих зверху довгими петлюрівськими шликами.

Усіх, хто був у селі, «міліціонери» зігнали на церковний майдан. Нетудихата, товстий, приземкуватий панок, люто затупцював по паперті своїми куценькими ніжками:

— Зеленчука! Негайно сюди, наперед, розбійника Зеленчука!

З гурту відповіли, що Зеленчука зараз у селі немає і що він зовсім не розбійник.

— Сховали! — аж запінився комісар. — Всі ви — розбійники. Банда розбишак і грабіжників!.. Тож знайте, що державного злочинця Зеленчука ми знайдемо! А з вами — розмова коротка. Зараз прочитаю вам циркуляра генерального секретаря нашого уряду пана Винниченка. По-доброму раджу — слухайте вухом, а не задом, щоб потім на мене не нарікали...

Той циркуляр, як виявилось, продовжував попередню роз'яснювальну записку, однак тепер уже в цілком категоричній формі... Ніяких самочинних розподілів панської землі не повинно бути. Всі, хто дозволяє собі таке самочинство, будуть покарані з усією суворістю, як грабіжники... На винних у таких порушеннях потрібно дивитися, як на звичайних бандитів і контрреволюціонерів... Земельним і повітовим комісарам належить викликати військову силу для охорони маєтків і лісів...

Циркуляр «революційної» ради говорив до селян мовою ясною, знайомою і цілком зрозумілою.

— Ну, що? Тепер уже второпали? — запитав Нетудихата.

Селяни стояли мовчки, понурившись. Тільки сніг рипів у них під ногами.

— І ще й тепер не зрозуміли?

— Зрозуміти-то зрозуміли, — вихопився наперед дідок у солом'яних личаках та в солдатському кашкеті з прорваним денцем. — Але нехай пан, коли їх така ласка, скажуть нам, як же тепер з універсалом бути? Відмінила його Центральна рада, чи що?

— З яким універсалом?

— Ну з цим же, що нам його батюшка читав. Третій, чи що...

— Універсал і є універсал і ніхто його не відміняв.

— А як же воно тоді виходить... от хоч би з землею? В універсалі ніби одно, а тут уже маєте інше.

— Тьху! — розвів руками комісар. — Хоч кілля їм на голові теши. — І раптом пом'якшав. — Універсал, дідусю, це так, взагалі, а я читав пояснення до нього. Щоб ви, значить, знали, як розуміти універсал...

— Так, — так, — приклав дід долоню до вуха. — щоб, знацця, зрозуміло було. А ми, виходить, ніби не зрозуміли...

— Виходить... От як би тільки вам так пояснити, щоб ви зрозуміли...

— Та народ ми, пане, простий, то нам і треба просто: дає нам землю Центральна рада чи не дає?

— Тьху! — аж сплюнув знову комісар. — Ясно ж написано, що взагалі дає... тільки...

— Тільки з рук не пускає...

— Ага! — насупився комісар. — От, виходить, який ти, діду! От, як ти все розумієш...

— Як уже вмію, — запалившись, невгавав дід. — А тільки ж дозвольте й мені сказати яке слівце, коли люди послухають...

І комісар, впевнившись, що буде скоріше, коли діда не перебивати, махнув рукою:

— Тільки не довго.

— А то, як уже вмію. Та й сама справа покаже, довго воно чи коротко...

Дідок підсунув вище на лоба кашкета і ступив солом'яним личаком на приступку паперті.

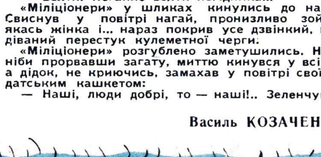

— Я, пане, ото хоч і мужик, але світу трохи побачив. Я, пане, — старої царської служби солдат... От ви казали тут про революцію і про контру і нас, знацця, бандою обізвали. Так то вже бог вам суддя. Я не до того... Тільки згадалося оце мені, як давно, ще до японської, служив я ото в береговій обороні. На самому Чорному морі, в городі Очакові. І ловили ми тоді, пане, виходить, оцю самісіньку контру з бандою, як ви кажете... От впіймали раз отакого собі панна. У морі на човнику катався... Фільфебель наш казав, що цю саму, знацця, найголовнішу грецьку контру й бандисту впіймали. Нам тоді кожному навіть по півкарбованця видали... А в панна того тільки вудочки та скринька така — чамайданчиком зветься. Не дуже вже й велика. У скриньці півока і закусити чим бог послав... Ні, ви вже послухайте, не перебарчайте, бо я й сам зіб'юсь. Слухайте, що далі було... Дивимось, знацця, скринька, як скринька, тільки щось важненька дуже. Візьмеш на руку — не повинна б бути такою важкою. І що ж ви гадаєте? Мала, виходить, скринька подвійне дно. І от під тим другим оном, казав нам фільфебель, і ховалася ця сама контра з бандою... Так ото... До чого я еду, хочете знати?.. Ото таке у нас і зараз вийшло. З цим універсалом так, кажу, виходить у раді... Зверху революція, а під потайним денцем, виходить, і сидить ця сама контра з бандою...

Комісар налився кров'ю. Комісар підскочив і затупцював:

— Взяти! Негайно взяти негідника...

«Міліціонери» у шликах кинулись до натовпу. Свиснув у повітрі нагай, пронизливо зойкнула якась жінка і... нараз покрив усе дзвінкий, несподіваний перестук кулеметної черги.

«Міліціонери» розгублено заметушились. Натовп, ніби прорвавши загату, миттю кинувся у всі боки, а дідок, не кривлячись, замахав у повітрі своїм солдатським кашкетом:

— Наші, люди добрі, то — наші!.. Зеленчук!..

Василь КОЗАЧЕНКО.

(УРИВОК З ПОВІСТІ)

Мал. К. Карапанова («Стршел» — Софія).

— Що? Вимагають, щоб я роззброївся?

ОРИГІНАЛ

Від нічого робити, забаглося
Йому відмінним бути від людей,
Тож відпустив на голові волосся,
Та й трусить ним, немов архієрей.
Взнають його безпомилково всюди
По тій кудлатій гриві за квартал,
А він лиш гордо випинає
груди —
Глядіть, мовляв, який оригінал!..

Про фільм новий зав'яжеться
розмова,
І якщо всі хвалить його почнуть,
То він надметься і обов'язково
«Та це ж не фільм,—бурчатиме,—
а муть!»
Коли ж, бува, нова кінокартина
У глядачів не викличе похвал,
Він репетує: «Це ж... та це ж
перлина!»
І не дивуйтесь — він оригінал!..

Бува, на зборах люди одностайно
Всі голосують «за». Та з усіма
Він, бачите, не згоден. І, звичайно,
Свою він руку «проти» підніма.
Коли б же всі висловлювались
«проти»,
Тоді б один він на ввесь зал
Голосував би «за» без всякої
гризоти.
Що не кажіть, а він оригінал!..

Оригінал! І другого такого
Потрібно й справді пошукать,
мабуть!
І все ж таки не зможе він нікого
Дивацтвами до себе привернуть.
Нікого не ввести йому в оману,
Скрізь незавидний жде його фінал:
Копіювать його ніхто не стане,
Бо він якийсь чудний оригінал!..

Євген БАНДУРЕНКО.

СУМІСНИК НА ДЕМОНСТРАЦІЇ

Мал. С. САМУМА

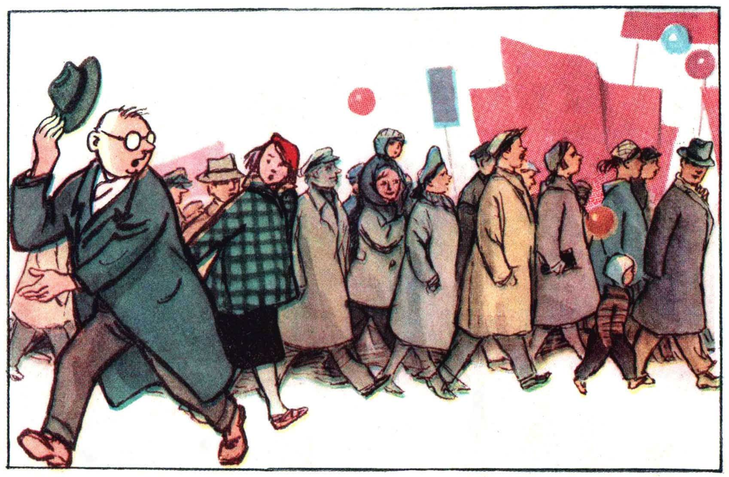

— Побудьте з нами, Гнате Сидоровичу!
— Ніколи... Мені ще в трьох колонах треба побувати.

Іван ГАЙДАЄНКО

Лекція з дебатами

Велика червона афіша біля клубу протягом двох місяців запрошувала колгоспників послухати лекцію на тему: «Риси нового в колгоспному селі». Лекцію повинен був прочитати товариш з області. Червоніла ця афіша до того часу, поки не стала блідосиньою, а лектор все не їхав. Лекцію переносили з неділі на неділю.

А вчора голова колгоспу Артем Іванович, пряма і відверта людина, висловився з цього приводу:

— От біда,— ткнув він пальцем в афішу,— лекції про нове читають, а лекторів з міста по-старому і калачем у колгосп не заманиш.

Його слова наче почули в області, і сьогодні в Тополівку приїхав лектор.

Цього разу людей у клубі зібралося багато, майже всі місця зайняли — все-таки лектор з області, авторитет.

Усівся Артем Іванович, як завжди, за стіл президії. Лектор вийшов на трибуну і почав:

— Товариші, тема моєї лекції — «Риси нового в колгоспному селі». Перш за все слід дати точне визначення, що ж таке село? Село — це місце проживання трудівників колгоспних полів. Сучасне село — це не те село, що було колись; це — нове село, яке різко відрізняється від старого села. Але слід сказати, що село майбутнього буде ще кращим, це буде село, в якому зітруться межі між містом і селом...

Хвилин п'ятнадцять лектор з'ясовував, що таке село, наче тополяни з Антарктики приїхали чи з місяця впали. Але народ у Тополівці дисциплінований — у залі стояла така тиша, що чути було, як на горищі миші кукурудзу освоюють. Навіть Єгор Єгорович — щупленький, непосидючий дідусь, нічний сторож, дуже охочий поговорити і посперечатися — і той сидів мовчки. Звичайно він не висиджував і п'яти хвилин, щоб не задати запитання, не кинути репліку чи вголос не взяти під сумнів найаргументованіші докази, а сьогодні, зайнявши своє облюбоване місце в третьому ряді і обнявши голову руками, Єгор Єгорович похитувався і сидів тихо, смирно.

— Дивись, заворожив лектор Єгора,— прошепотів хтось ззаду.

— Ох, заворожив,— відгукнувся дід,— зуб, проклятий, розболівся, свердлить, до п'ят дістає.

І Єгор Єгорович знову захитався на лаві, заколисуючи свій зуб. Пильно дивлячись на зосереджене обличчя лектора, дід думав зовсім про інше. «Ось закінчиться лекція,— планував Єгор Єгорович,— піду я до амбулаторії, а там тихо, чисто і ліками пахне. Спитаю я лікаря Софрона Петровича: «Чим це у тебе, Петровичу, так апетитно пахне?» А він хитро примружить праве око, прицмокне язиком і відповість: «Здоров'ям, діду, пахне, здоров'ям...» Потім підійде до своєї шафи, постукає баночками, скляночками різними і піднесе мені скляну дудочку, а в ній щось таке, на блідий чай схоже, валер'янкою пахне, а вип'єш — дух забиває, ну чистісінький спирт... А замість закуски три жовтих горошинки покладе, зверху вони солодкі, а всередині — кислі, кислі, аж щелепи зводить. Потім Софрон Петрович дістане нікельовані щипці і почне вигадувати, як він у тайзі ведмедів полював. Ех, а бреше ж здорово! П'ять разів слухаєш і кожного разу віриш. Вистрілив, каже, з двох стволів, а він, чорт клішоногий, пре на мене і реве... Чуб дибки стає... Збив мене з ніг, лапами на груди наступив, а зубами за голову схопив... Тут він як сіпне щипцями, в очах заіскрить — і зуб уже з коренем вирваний».

Єгор Єгорович все так ясно уявив собі, що навіть сіпнувся від болю, обличчя його скривилося, і він з стогоном промовив:

— І коли вже закінчиться ця лекція?

Справа почулося жіноче схлипування. Пташниця Оксана, не зводячи очей з лектора, пошепки розповідала своїй сусідці про те, в яких муках окотилась її коза Гілочка.

— Очі вологі, неначе в сльозах, дивиться на мене і мекає, руки мені лиже, ну ось-ось заговорить людським голосом.

Тут Оксана не витримала і з жалю схлипнула ще голосніше. На неї з усіх боків зашикали чоловіки.

Не встигла встоятися тиша, як з задніх рядів почулося тужливе посвистування, яке ось-ось загрожувало перейти в хропіння. Чий ніс виводив цей монотонний свист, встановити було важко, бо в останньому ряді спали дружно всі, як один. Та колгоспний тесля Василь своєчасно прокинувся і штовхнув порушника тиші під бік.

— Май совість,— прогув його бас,— свистиш, як ховрах, іншим спати заважаєш...

Оратор старанно з'ясовував, що таке риси з геометричної і філософської точок зору, а нудота в залі все густішала. І до чого вона тільки не приводить, ця гнітюча нудота!

Пожежникові, який теж почав клювати носом, хлопці заклеїли скельця окулярів червоним папером, і соломинкою стали лоскотати йому шию й вухо. Пожежник крутив головою, махав рукою, відганяючи настирливу муху, і, нарешті, облизавши губи, голосно чхнув. У ту ж мить він схопився на ноги і, хапнувши повні груди повітря, уже було зібрався гукнути «Пожежа!», та зірвав окуляри й прозрів.

Навколо всі за животи бралися, щоб не зареготати, а розгублений пожежник стоячи протирав очі.

— Рано, рано з запитаннями,— махнув йому рукою Артем Іванович.

А лектор вів далі. Нічого не помічаючи перед собою, нічого не чуючи, він говорив монотонно і байдуже. Сипав і сипав слова, цитати, цифри, сірі й сухі, як торішнє бадилля.

Під кінець лекції трапилось несподіване. Могутня шия Артема Івановича якось ослабла, і голова, втративши опору, безсило опустилася. Головуючий намагався ширше розкрити помутнілі від сну очі, а неслухняні вії, як автоматичні заслінки, самі собою опускалися і знову підіймалися. Він боровся з підступним сном, аж поки його голова не впала на руку. Артем Іванович солодко задрімав.

...Лектор закінчив фразу і замовк. Не поспішаючи, він збирав свої папери, чекаючи оплесків, а зал таємниче і вперто мовчав І тільки тоді, коли лектор зробив крок від трибуни до столу президії, Артем Іванович здригнувся, схопився з місця і зааплодував.

У ту ж мить пролунали оплески в залі. Аплодували довго і гучно. Аплодували від всієї душі, нагороджуючи себе за терпіння і бажаючи струснути з себе тягар навіяної нудоти.

— Питання є? — звернувся до присутніх голова.

І знову в залі запанувала тиша.

— Є,— підвівся Єгор Єгорович.— А що це таке містечко?

— Містечко — селище, яке переросло село і не доросло до міста.

— Дякую, зрозумів. Одним словом, ні к селу, ні к городу,— сам собі пояснив Єгор Єгорович, задоволено посміхаючись.

— Переходимо до дебатів,— об'явив Артем Іванович.— Хто просить слова?

— Їй-богу, Артем Іванович ще не прокинувся, думає, що він на зборах,— зауважив Єгор Єгорович і підніс руку.— Є запитання: лекцію ми слухали чи збори проводили?

Голова кілька секунд дивився на діда, щось намагаючись второпати, потім струснув головою і сказав:

— Винуватий, не так висловився. Не дебати, а хочу подякувати товаришеві лекторові.

І підійшов до трибуни.

— Спасибі вам за лекцію, ви дуже довго, детально і так далі, люди наші прямо-таки добре відпочили і взнали, що воно таке село, риси, свідомість і так далі. А як воно в житті,— ми це самі бачимо, тому ви і не спинилися на цих фактах. Ми розуміємо: тяжко, сидячи в області, знати, що воно і як там на селі у нас робиться, а нам тут на місці видніше.

А нового у нас багато. Візьміть хоча б кормозапарник! Зовсім недавно узнали ми про такий агрегат, а зараз він увійшов у наше господарство, як плуг чи сівалка. Так ми звикли до нього, що навіть директор маслозаводу свій живіт кормозапарником називає.

Або візьміть електродоїння. Доярки наші дивуються, як це вони раніше по 15 корів видоювали. А Оксана — так та навіть експериментувати здумала — пробувала свою козу доїти електричним способом. Бідна коза. Що вона витворяла! А тепер тільки побачить електродоїлку, так тікає світ за очі.

П'ять років тому ми думали, як привчити корів і телят пити з автопоїлок. А тепер — це справа цілком звичайна. До того звичайна, що навіть тесля наш, Василь Крутенко, з похмілля сам носом на клапан натискає, автопоїлкою користується.

Або візьміть Єгора Єгоровича. Старий він, як церковний дзвін. Тридцять років тому вперше радіо почув, почув і розсміявся. Ціпком у скриньку з батареєю тикав і кричав: «Вилазь, Ванько, не пустуй!» А сьогодні? Та він тепер без радіо заснути не може. Навіть у садку на вишні гучномовець приладнав — горобців лякати. А коли з старою свариться, так на повну силу приймача включає, щоб сусіди не підслухували сімейних таємниць.

— А ти про себе та про телевізор розкажи! — перебив голову Єгор Єгорович. І сам почав розповідати, як Артем Іванович купив собі телевізора. Купив, а сам поїхав до столиці на нараду. Сидить у президії і люб'язно так з красивою молодицею розмовляє, а дружина все це в телевізор бачить. Повернувся Артем додому, а вона до нього: «До кого це ти там у президії залицявся, кавалер нещасний!?» Довелося тоді й нашому Артемові на повну потужність радіолу включати...

Власне кажучи, почалася лекція для лектора. У Єгора Єгоровича і зуб перестав боліти. Старий совався на лавці, підморгував голові, високо підносив руку. Він ще хотів про щось розповісти, та йому не давали слова. І старий, не дочекавшись, сказав сусідам:

— Частіше треба нашим лекторам влаштовувати лекції з дебатами, тоді вони не будуть нас сном морити.

м. Одеса.

Мал. Є. Попа («Дикобраз» — Прага).

ІХНІЙ ДЗВІН МИРУ.

ГАВРИЛІВ МУЗЕЙ

Раз до Гаврила чутка допливла,
Що в клубі їхнього села,
Яким завідує Гаврило,
Музей відкрили!
Оглянути музей той звідусюди
Потовпилися люди.
Прийшов і він і аж роззявив рот —
У клубі виступав... екскурсовод:
«Ви бачите цей лозунг на стіні?
Хоча надворі сонце, трави, квіти,
Він заклинає дома не сидіти,
Йти в поле, нагромаджувати сніг».
(У клубі сміх!)
Екскурсовод гука:
«Спокійно, громадяни!
Ми зараз стінгазету ще оглянем.
В ній є про ледаря, що спить, забравшись
в сіно.

В нас був такий причіплювач. Тепер
Він кращий у районі комбайнер.
Закінчив курси на відмінно».
Гаврило остовпів: «Цього ще бракувало!»
Навпомацки знайшов поріг
І радий, що його, здається, не впізнали,
Чимдуж на ноги він наліг!

Михайло БІЛЕЦЬКИЙ.

Мал. БЕ-ША

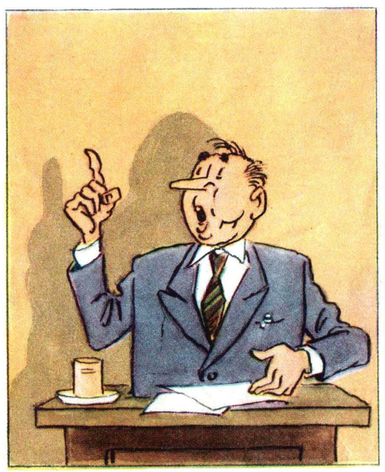

— У справі благоустрою нашого райцентра ми зробили великий стрибок вперед.

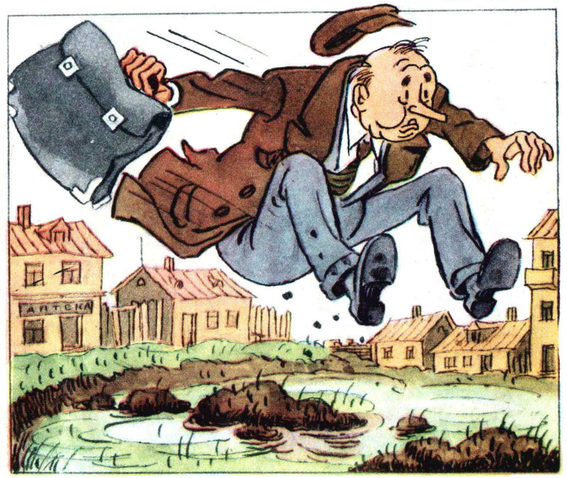

. . . . . .

Мал. Є. Козерацького («Шпильки» — Варшава).

Мал. П. Дітріха («Ойленшпігель» — Берлін)

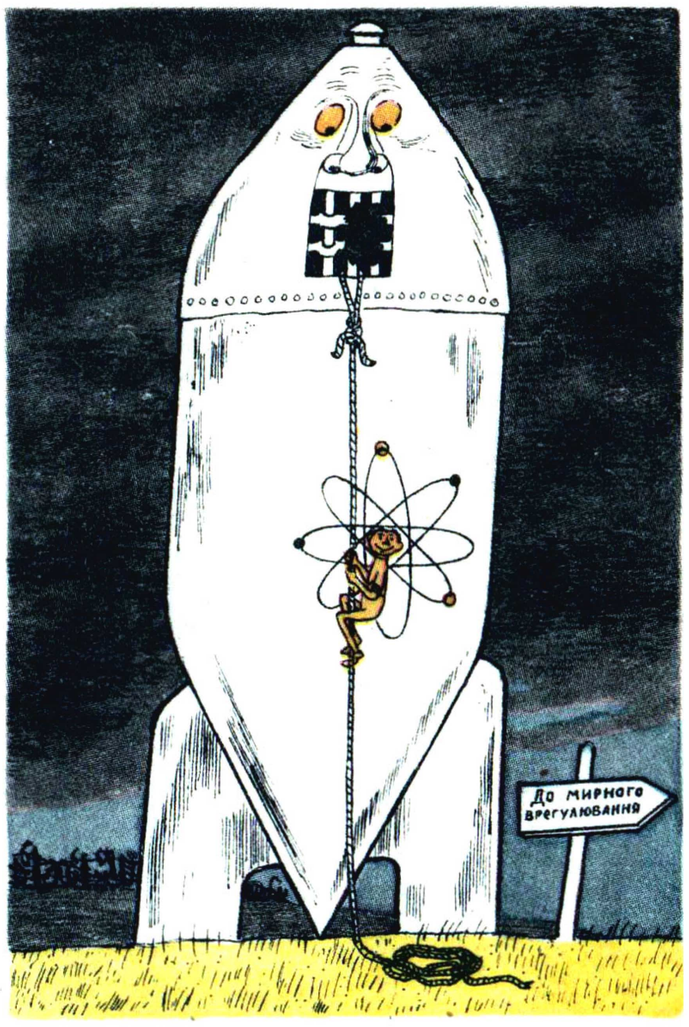

Санду РАТЕШ

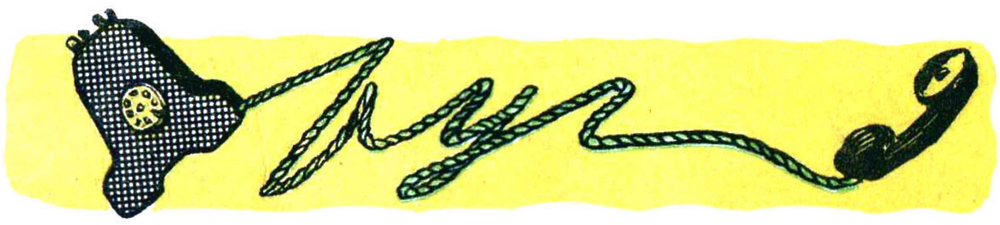

Мати друга в житті — велике діло. Ти знаєш, що на світі є людина, з якою можна ділити радощі й горе, людина, яка радіє й сумує разом з тобою. Але і в дружбі теж треба, щоб щастило. У мене, наприклад, дуже хороший друг, Мірчіке. Він буває в мене, я в нього, і наші жінки — хороші подруги. Та мій Мірчіке трохи дивний.

Це було ще в студентські роки, коли я складав іспити на нашому факультеті. Вранці, коли мали вивісити списки з наслідками іспитів, і я збирався піти глянути на них, Мірчіке подзвонив мені:

— Гей, а ти знаєш, що ти провалився? Я вже був там, бачив списки! Мені дуже жаль тебе! Я ж добре знаю, як ти працював! Не жалів себе, зубрив удень і вночі, і ось маєш — провалився! Слово честі, нічого не розумію! Прикра несправедливість! Я лише один знаю, як ти працював!

— Мірчіке,— відповів я, зворушений його співчуттям,— можливо, я тупий!

— Інші набагато тупіші, ніж ти! — заперечив він.— Вони цілий рік готуються до екзаменів, а потім провалюються. А ти скільки зубрив? Шість місяців! От невдача!.. Я подзвонив тобі, щоб ти не ходив туди! Ну, бувай здоров, прийшов Санду. Знаєш, він склав іспити!.. На все добре, не сумуй, все минеться!

Коли я поклав трубку, сльози затуманили мої очі. Сльози подяки. Велике щастя — мати такого співчутливого друга!

Через кілька місяців, склавши іспит, я три дні бігав, шукав свого друга, щоб поділитися з ним радістю. Дивувався, чому він мені не дзвонить. Нарешті, я зустрів його і, міцно обнявши, сказав:

— Знаєш, Мірчіке, я склав іспит!

Він відповів спокійно:

— Правда? Чудово! Велике щастя! Коли б ти знову провалився, то втратив би цілий рік! Твоє щастя, що ти потрапив до викладача Мареною, який нікого не залишає на другий рік! Добра душа!

— Так, Мірчіке, це правда, але я ж усе знав! Я...

Він перебив мене:

— Я мушу йти, бо в мене побачення. Бажаю щастя!

Мірчіке показався мені тоді стриманим, байдужим. Сердега! Коли в мене неприємності, він завжди зі мною. А я мчу до нього лише на радощах! Нехороший я друг!

Минув час. Я зустрів дівчину. Покохав її. І вона мене. Я поспішив до Мірчіке.

— Друже! Кохаю! Я щасливий!

Він подивився на мене:

— А вона?

— І вона.

— Ти певен?

— Певен.

Він посміхнувся:

— Послухай, любий! Май на увазі! Жінка...

Одного разу ми посварилися з нею. Що ж, буває. Я біжу до Мірчіке й розповідаю йому. А він мені:

— Хіба я тобі не казав! Жінка... Та, може, ти сам винен?

Я прошепотів:

— Можливо.

Мірчіке ляснув мене по плечу:

— Слухай, коли ти її так любиш, що можеш перебороти свою гордість, то попроси в неї пробачення!..

І з іронічною посмішкою знизав плечима.

Я пішов додому сердитий.

Минали дні. Я дедалі почував себе все нещаснішим. Якось я знову почув у телефоні голос Мірчіке:

— Слухай, друже! Я щось розповім тобі, але ти їй пробач!.. Ти все ще страждаєш?

— Страждаю.

— Слухай, я бачив її на бульварі під ручку з якимось типом! Але скажи правду, ти ще страждаєш?

— Так, страждаю! Я ж люблю її.

— Серйозно?.. Ти уяви собі,— продовжував Мірчіке,— вона його тримала під ручку, а не він її! Слово честі!.. То, може, вона тебе ще любить?..

— Ти так гадаєш, Мірчіке?

— Я гадаю, що так, бо швидко це в неї не могло минути!.. Потім вони пішли в кіно! Ой, мало не забув! Приходь у неділю до мене. Я справляю заручини з Ніною! Вона мене любить! Бувай здоров!

Бідний Мірчіке, подумав я. Навіть коли в нього така радість, я затьмарюю її своїми неприємностями.

Якось я зустрів кохану на вулиці. Під ручку з юнаком. Вона зупинилася й покликала мене. Познайомила. Це був її брат. Ми помирилися й одружились. Коли я сказав Мірчіке, хто був той хлопець, з яким він бачив її під ручку, він тільки вимовив:

— Тааак?

І побіг, бо йому було ніколи.

Минув ще якийсь час. Мене нагородили «Медаллю Праці». Всі знайомі дзвонили й вітали мене. Тільки один Мірчіке мовчав. Можливо, не мав часу, думав я. Я гордо носив свою медаль на грудях. Був щасливий. Коли ж зустрів Мірчіке, то, затамувавши подих, чекав з хвилюванням, з нетерпінням, щоб він мені щось сказав. Велика медаль блищала на моїх грудях. Але він, дивлячись кудись угору, неуважно цідив:

— Що чути? Як живеш?

— Слухай, Мірчіке...

— Як живеш, що поробляєш?

— Слухай, Мірчіке, слухай...— показую очима на медаль. Тоді я зрозумів, що Мірчіке нічого не бачить. Він тільки чує.

— Чув про те... чув про інше...

І я не витримав:

— Дивись, Мірчіке! Мене нагородили «Медаллю Праці»!

Мірчіке подивився на мене.

— Он як? Чудесно! Ти диви! А знаєш, Матвія теж нагородили. Він одержав «Орден Праці». Але й медаль теж добре! Він одержав «Орден Праці» першого ступеня! А ти, виходить, одержав медаль! Браво! Тобі пощастило!

Я пішов. Дома, перебираючи в пам'яті всю нашу дружбу з Мірчіке, я прийшов до одного висновку...

Коли я знову зустрів його, то спитав:

— Слухай, Мірчіке! Чим це пояснити, що завжди, коли в мене неприємності, невдачі, ти перший повідомляєш мені про них? І чим пояснити, що кожного разу, коли до мене приходить радість, тебе не видно й не чути?

Мірчіке здивовано глянув на мене:

— Посоромся!.. Ми більше не друзі!

І хотів піти геть. Я зупинив його.

— Мірчіке,— сказав я,— а скажи, будь ласка, коли ми були друзями?

Я втратив Мірчіке. Втратив, так би мовити, друга. Але шукати його не буду.

...Тепер я знову чекаю: Мірчіке повинен подзвонити. Мене дуже гостро критикували на загальних зборах. Я впевнений, що він мені дзвонитиме. Він же, дідько його візьми, мені друг!..

Переклад з румунської.

Нарешті, і до Соколово-Балківської МТС черга дійшла.

— От вам три путівки на Всесоюзну виставку,— сказали директорові МТС Павлу Аністратовичу Сипію в Полтавському обласному управлінні сільського господарства.— Вручіть ці путівки кращим людям МТС. Хай поїдуть, подивляться, досвіду наберуться. Тільки ж не забудьте,— їхати повинні кращі з кращих...

— Кращі...— думав директор, їдучи додому.— А кого, а за якими ознаками вважати кращими?

— Ти не знаєш, хто у тебе найкращі люди?! — накинулася на нього дружина, коли він розповів їй про свої сумніви.— Кому я принесла в жертву свою молодість?!.

— Ну, годі, годі! — заспокоїв дружину Павло Аністратович.— Само собою, голубонько,— ти у мене найкраща. Але ж послати треба трьох...

— А дочка? Наша рідна доця? Наше золотко... Ти хочеш сказати...

— Я — нічого... Я нічого не хочу сказати. Звичайно, ти й дочка — для мене найкращі. Але ж зрозумій: відправити на виставку я повинен трьох.

— І ти ще думаєш, хто буде третім? А про Варвару ти забув? Про Варвару Кирилівну, нашу домробітницю?

Павло Аністратович витріщив очі.

— Ну, знаєш, це вже...

— Що «вже»?! Вона поїде не як домробітниця, а як техробітниця. Забув, що сам її в штат МТС увів та зарплату їй призначив?

— Мабуть, твоя правда,— погодився директор.— Кращої домробітниці, ніж Варвара Кирилівна, і шукати годі. Вона заслуговує...

І, оформивши путівки та командировочні документи, директор особисто одвіз екскурсанток на станцію.

З виставки всі троє повернулися переобтяжені досвідом... Так багато вони його набули, що в чемоданах аж боки тріщали.

Проте, чемодани витримали.

Партійна і профспілкова організації МТС — теж!

Б. ГРИГОРЧУК.

Мал. А. Лукача («Урзіка» — Бухарест).

— А колись етикетки мені ліпили на чемодани.

Мал. Л. КАПЛАНА

Французькі СУЕЦіалісти.

Чи знаєте ви...

...що повноцінним замінником пластиліну може бути хліб-глевтяк, який випікає Драбівське сільське споживче товариство (Черкаська область). Силами місцевих художників з цього хліба виготовлено скульптурне погруддя голови споживчого товариства П. О. Мірошника, яке буде встановлене біля входу до пекарні.

...що Більшовцівський райкомунгосп на Станіславщині успішно здійснює електроосвітлення середньої школи за допомогою... чайної.

При яскравому світлі, що ллється з вікон чайної, учні в класах можуть виразно бачити силуети своїх вчителів.

...що в Демівці (Ольгопільського району, Вінницької області) ось уже дев'ятий рік будується баня. Голова сільської Ради Смішко В. В. утішає колгоспників:

— Не поспішайте, не хвилюйтесь, громадяни. Довго чекали, — ще довше почекати можете!

ПИТАЙ — ВІДПОВІДАЄМО

У нашому селі недавно збудовано баню. Але ми її майже не відвідуємо, бо секретар парторганізації колгоспу Галепа Г. М. вимагає від нас довідки про те, що нам дозволяється митися в бані.

Як нам бути, Перче?

ЖИТЕЛІ СЕЛА ХОВМИ.

Борзнянський район на Чернігівщині.

ВІДПОВІДЬ.

Раджу вибивати клин клином. Коли т. Галепа просить у вас довідку, ви теж просіть у нього довідку про те, що йому потрібна ваша довідка.

Якщо він скаже, що такої довідки у нього нема, ви вимагайте, щоб він вам показав довідку про те, що такої довідки у нього немає...

Гадаю, що це т. Галепу вгамує. Коли ж ні,— то напишіть ще раз мені. У мене знайдеться свіжий березовий віник для того, щоб влаштувати т. Галепі баню без довідки.

ПЕРЕЦЬ.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

★ Голова Новопразького райвиконкому (Кіровоградщина) т. Артюхов без дозволу правління купив у колгоспі ім. Шмідта свиню. Про це читачі Перця написали до редакції. Факти при перевірці ствердились.

За порушення Статуту с.-г. артілі бюро райкому партії наклало на Артюхова суворе партійне стягнення. Свиню колгоспові повернуто.

★ Редакцію повідомили про непристойну поведінку директора вчорайшанського Будинку культури (Житомирська область) Ходуна.

Факти, наведені в листі, ствердились. Ходуна з роботи знято.

★ Мешканці села Голенки (Дмитрівський район на Чернігівщині) поскаржились Перцеві на завідуючого буфетом Левака А. І., бухгалтера ССТ Яцуна А. І. та рахівника Андрієнко Є. К., які завищували ціни, перепродували товари, привласнювали гроші тощо.

Факти, наведені в листі, підтвердились. Народний суд Дмитрівського району засудив: Левака А. І. — до 8 років і Яцуна А. І.— до 5 років позбавлення волі, а Андрієнко Є. К. — до 1 року примусових робіт.

★ Перцеві написали з м. Ананьєва про незадовільну роботу директора місцевої електростанції Медведєва.

Завідуючий Одеським облкомунгоспом т. Безлепкін повідомив редакцію, що при перевірці факти ствердились. Медведєва з роботи знято.

(«Лудаш Маті» — Будапешт).

Експериментальна повітряна куля.

Півень і голуб

(БАЙКА)

Із неба голуби прекрасні, пишні
Злетіли в сад і сіли біля вишні.
Тут голуб до голубки підлітав,
Увічливо і ніжно вуркотав.
Голубка слухала приємне вуркотання
І, очі опустивши, мліла від кохання.
Побачив півень дружбу голубину
Й сказав: «Я з заздрощів загину,
Бо доля в мене чорна і пуста,—
Клянуся кігтями і пір'ям із хвоста!
Як тільки я знайду зернину,
Біжать мої жінки до неї без упину...
І як не бережи, якась із них ковтне,
Бо не шанують анітрішечки мене.
Хотів їх кинути, світ за очі піти —
Та де те щастя на землі знайти?!
В житті, як у борщі, я заживо варюся!
Ось на твоє життя, коли я подивлюся,
Голубчику, здобув ти долю не гірку!
Із сизою голубкою в садку
Наполовину ділиш радості і щастя;
Коли ж мені пожити так удасться?»
Тут голуб усміхнувсь і відповів:
«Коли б своє життя ти так, як я, повів,
Коли б ти мав одну дружину,
То радість би здобув у цю хвилину!»

Як схочеш щастя у сім'ї знайти,—
То вчись у голуба, а не у півня ти.

Іван ХОМЕНКО.

Перечниця

НІ ДНА, НІ ПОКРИШКИ

«Дам лиха автопокришкам! Автопокришкам лиха дам» — так перелицювали стару пісню на новий лад жартівники з Головбудзбуту Міністерства промисловості будівельних матеріалів.

Дрогобицькому облавтотресту потрібно було 20 тонн цементу. Мудреці з Головбудзбуту, не довго думаючи, виписали наряд № 1902 і надіслали його у Дрогобич. Будь ласка, одержуйте ваші двадцять тонн! Але за старим звичаєм спочатку потанцюйте. І не від Києва до Лубен, а від Дрогобича до Кременчука і назад — мало не тисячу кілометрів. Адже наряд виписано на Кременчуцький цементний завод. Тут і справді не те, що закаблуки, а й автопокришки не витримають і ресорам дістанеться.

Шофери підрахували, що перевозка цементу з Кременчука коштуватиме в десять раз дорожче, ніж з Миколаєва, тієї ж Дрогобицької області, де є свій цементний завод. Тепер, згадуючи жартівників з Головбудзбуту, шофери обов'язково додають:

— А щоб вам ні дна, ні покришки!

БЕЗ ВОДИ БІЛЯ ВОДИ

Коли почалося заповнення чаші Каховського моря і велика вода впритул підійшла до околиць села Каїри (Горностаївський район на Херсонщині), скоїлась біда. Біля самої води село залишилось без води. Нове море затопило розташовані вздовж берега колодязі та інші джерела питтєвої води.

Власне це не було несподіванкою. Вчені давно визначили береги майбутнього моря. Держава завчасно виділила гроші і матеріали на спорудження в селі Каїри водопровідної сітки. Будівництво розпочалося ще в 1954 році.

Вже не один строк закінчення будівництва минув, а водопровід у Каїрах не діє й досі. Зате бурхливим потоком ллються обіцянки керівників Херсонської обласної будівельно-монтажної контори тресту «Укрмеліоводбуд», які присягаються незабаром закінчити водопровід. З тих обіцянок, що їх дає начальник Херсонської контори Борис Михайлович Браїловський, можна було б влаштувати добрий фонтан.

От, коли б Борис Михайлович дотримувався золотого правила: «Якщо в тебе є фонтан — заткни його. Дай відпочити й фонтанові». Або, інакше кажучи: не годуйте каїрців обіцянками, а закінчуйте водопровід, шановний товаришу Браїловський!

ВУНДЕРКІНД

Це, мабуть, і справді надзвичайно обдарована істота: він ще в дитячому будинку, а його вже головою колгоспу обрали.

А що ж то з нього буде, коли він з дитбудинку вийде?

— Не вийде! — одностайно відповідають вихователі. І пояснюють: ось уже другий рік П. К. Коцюба працює головою колгоспу в с. Кальнику (Дашівський район, Вінницької області), а вибратися з райцентра, з приміщення Дашівського дитячого будинку,— нізащо не хоче. Не те, щоб він дуже кохався в дітях і розлучитися з ними не міг,— ні. Він добре бачить, що малечі тіснувато живеться, що немає в дітей робочих кімнат,— але звільнити їм їхню законну площу й не думає.

Чому?

Може й справді людина ще не вийшла з дитячого віку? А може — навпаки, уже впала в дитинство?

Дивно, що ніхто з районних керівників ще досі над цим не задумався...

Мал. К. АГНІТА

— Що за овочі?
— Морква.
— А чому ж вона синя?
— Від холоду.

Пошта Перця

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Взялася Звенигородська розвідувальна партія пробурити в нашому колгоспі артезіанський колодязь. Взялася енергійно, тільки не за колодязь, а за гроші. Коли ж гроші одержала, то вирядила до нас бригаду на чолі з техніком Нужним. Замість того, щоб бурити землю, цей технік почав заглиблюватись у пляшку. Не в одній він до самого дна добрався, а от до води добратися йому так і не пощастило.

Невдовзі Нужний разом з бригадою зник, залишивши нам на спогад цілу гору спорожнілих пляшок.

Як ти гадаєш. Перче, чи обміняє нам розвідувальна партія цю склотару на гроші, сплачені за будівництво артезіанського колодязя?

К. МІРОШНИК.

с. Рижанівка,
Звенигородського району,
Черкаської області.

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

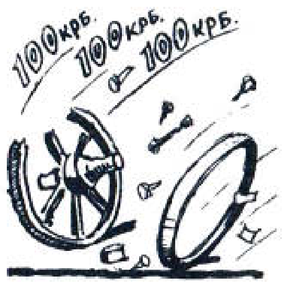

Як не везе, то й на рівному спіткнешся... Колгоспникам нашої артілі «Червоний партизан» не повезло: купивши ходи, які виробляє промартіль «Стандарт» (ст. Акимівка, Запорізької області), вони наївно вважали, що на них можна буде їздити. А вийшло он як. Тільки-но колеса торкнулися землі, як з них поспадали шини. Тепер, по мірі того, як дерево сохне, од ходів відскакують і всі інші металеві деталі.

Словом, маємо ми мороку з цим транспортом. Не їзда — а ремонт на ходу...

Чи не здається тобі, Перче, що бракороби з артілі «Стандарт» отак з ходу можуть вскочити в дуже неприємну історію?

А. МІНАКОВА.

Колгосп «Червоний партизан»,
Михайлівського району,
Запорізької області.

Мал. Д. Горі («Башкімі» — Тірана).

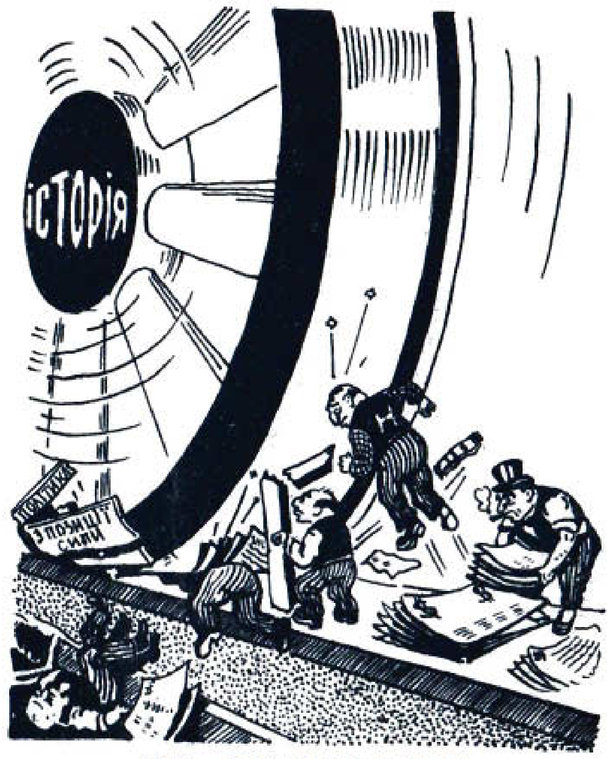

НЕ ЗУПИНИТИ!

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

У центрі міста Мукачеве (Закарпатської області) стоїть велика, майстерно оздоблена «Дошка пошани». Здалека справляє вона дуже приємне враження. Але тільки здалека. Той, хто підходить ближче до неї, глибоко розчаровується. Дивлячись зблизька на «Дошку пошани», можна подумати, що в Мукачеві нема передовиків виробництва, нема людей, гідних вшанування. Місце, на якому повинні були б красуватись портрети кращих людей, лишається чомусь порожнім. До того ж, на дошці вже дещо повідламувалось, потріскалось, фарба пооблазила.

Скажи, Перче, керівникам нашого міста, що їм за таку «Дошку пошани» люди дякувати не можуть, бо недарма ж сказано:

— Яка шана — така й дяка...

Я. ДЕНИСОВ.

Мал. З. ТОЛКАЧОВА

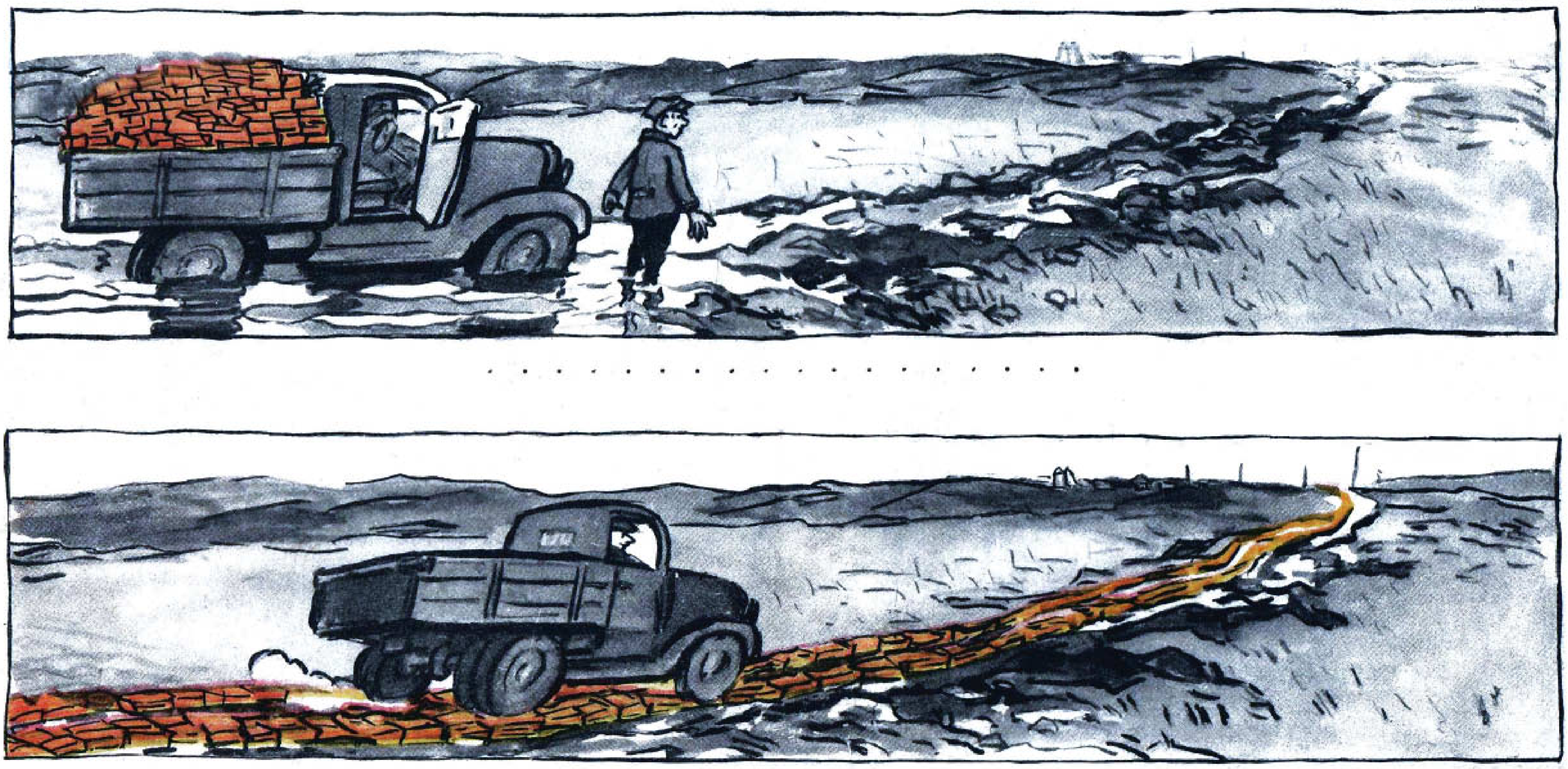

Знайшов вихід...

Редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: Остап ВИШНЯ, П. ГЛАЗОВИЙ (заст. редактора), О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Тел. 4-73-94. 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 20 (343) (на украинском языке). Підписано до друку 18.X. 1956 р. Папір 70×108 1/8 = 0,75 пап. арк. 2,05 друк. арк.

БФ 17157. Друкарня видавництва «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 4609. Тираж 150 000 прим.

Отсканировал и обработал А.ЛЕБЕДЕВ для сообщества: PEREC-UA

Мал. В. ГЛИВЕНКА

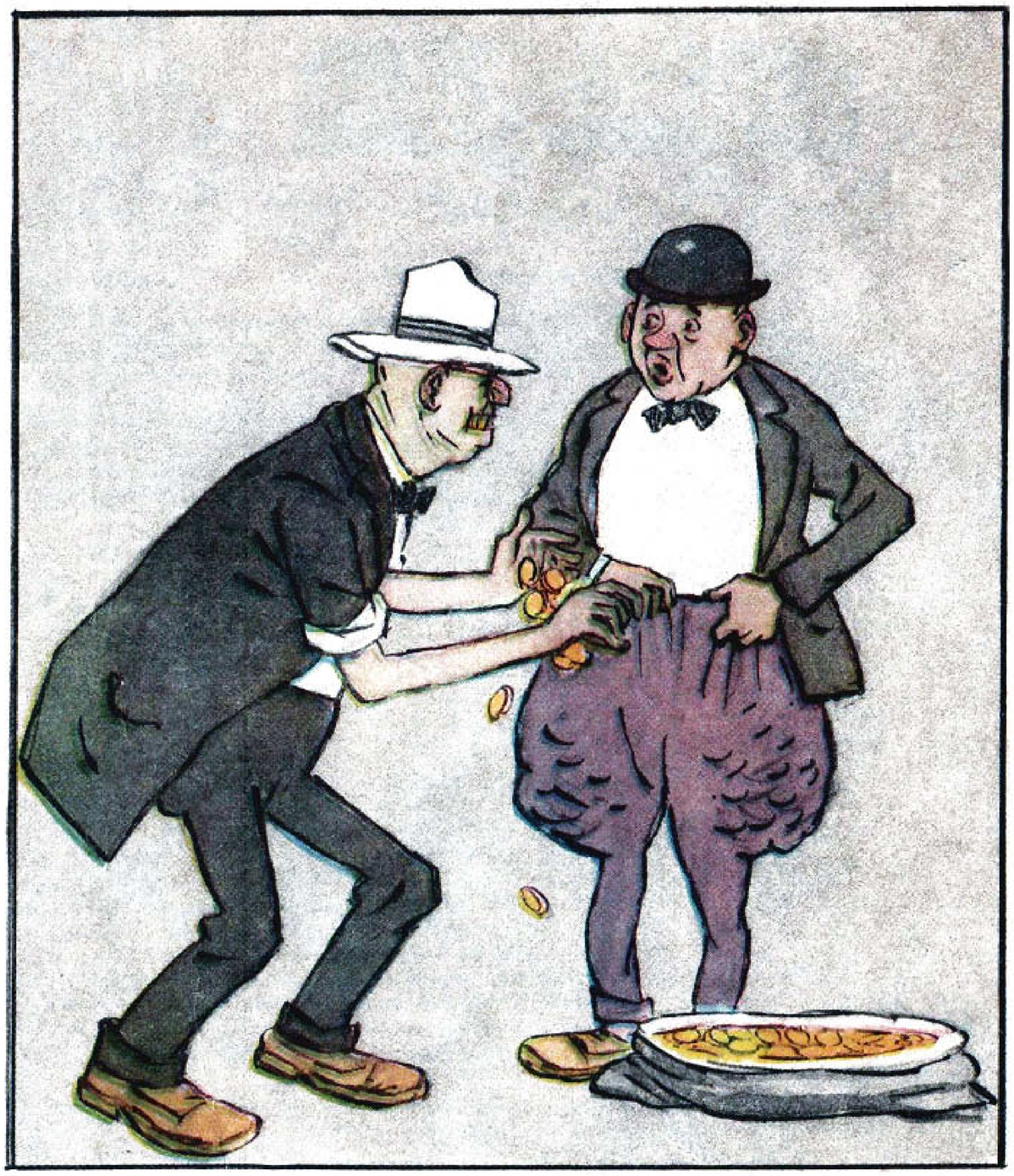

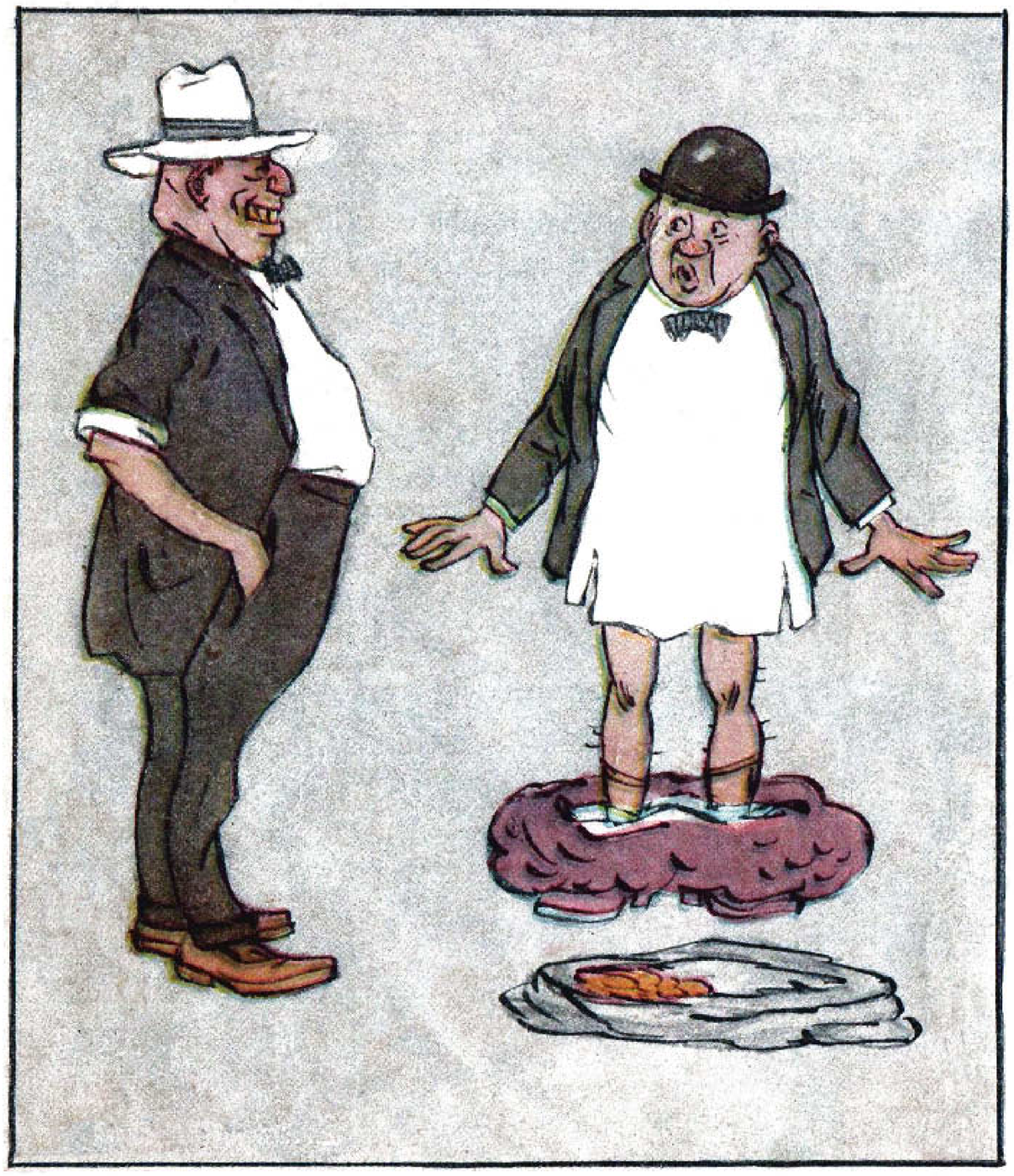

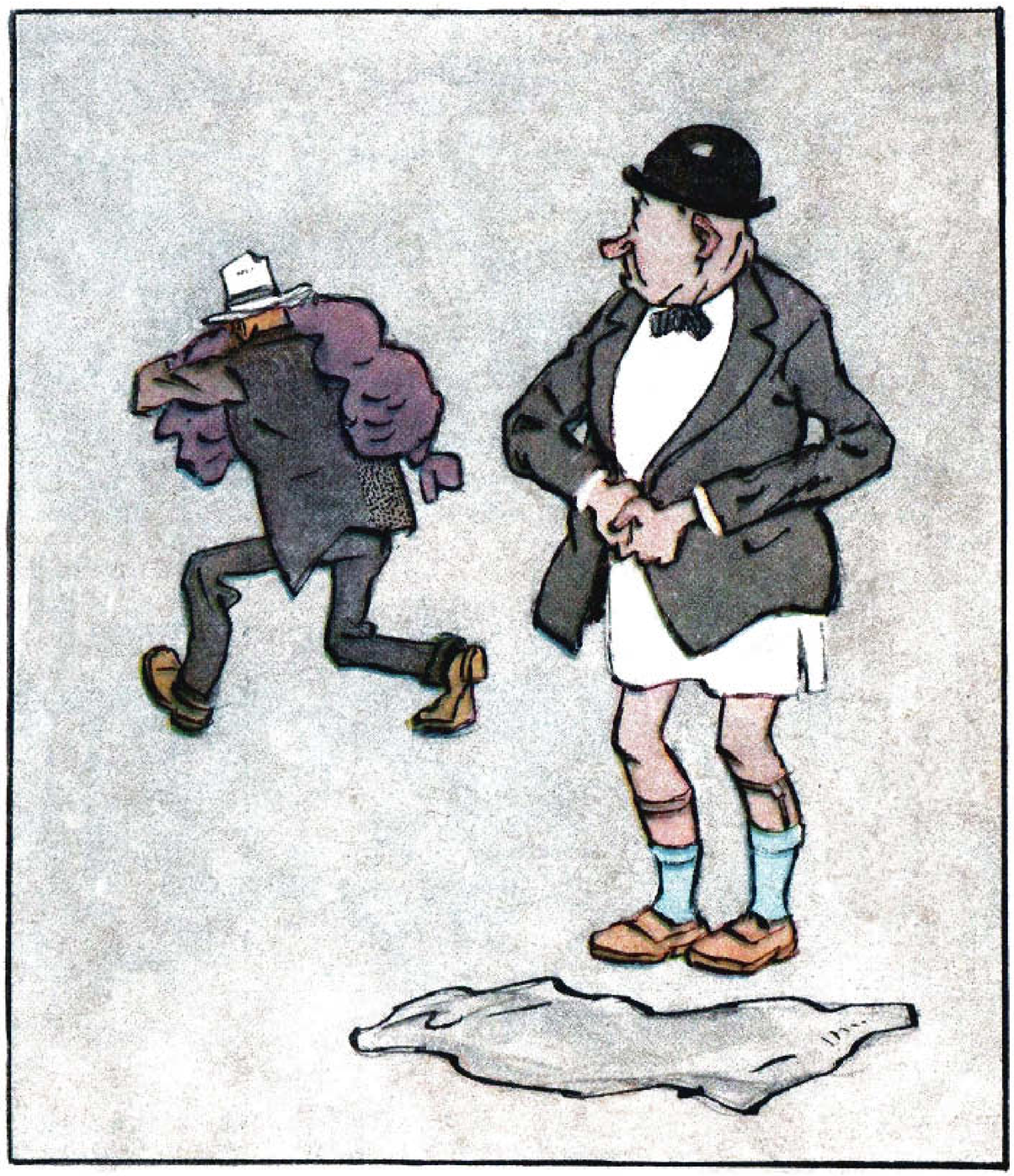

АМЕРИКАНСЬКА ДОПОМОГА.